MLADĚJOV - MLADĚJOVSKO

Na jižním či jihovýchodním okraji CHKO Český ráj – v přírodní rezervaci Podtrosecká údolí – leží krajinná oblast pod správou obce Mladějov – Mladějovsko. Jako široká vstupní brána do jedněch z nejkrásnějších míst Českého ráje, mezi krásy lesů, lesních cest, studánek a rybníků, do tajemných skal a mokřadů, hebkosti říček a potůčků, květnatých luk, dřevěných chat a chaloupek. Kus této krásy má i Mladějovsko.

Obecní úřad v Mladějově kromě vlastní obce spravuje vesničky Roveň, Kozlov, Bacov, Pařízek, Střeleč, Loveč a Hubojedy. Do r. 1978 byla součástí Mladějova osada Skařišov, která byla obětována těžbě sklářských písků na Střelči. Mladějov má i s okolními osadami (částmi obce) 520 trvale hlášených obyvatel. Rozloha obce je 1204 ha.

Dominantou Mladějova je místní zámek s malou vížkou. Zámek se pyšní půlkruhovým balkónem na toskánských sloupech. Dnešní zámek Mladějov vznikl přestavbou původní tvrze na severním, nejvýše položeném okraji obce. O mladějovské tvrzi se píše i v pověsti o Vyskři.

Zámek z poslední doby (po jeho rekonstrukci).

V historických pramenech jsou záznamy, že místní vladykové byli na tvrzi Mladějov doloženi již v letech 1358-1444. Roku 1372 je připomínán Kundrát z Mladějova, roku 1403 byli majiteli Mladějova Ctibor a Racek z Mladějova. Část vsi tehdy patřila ke Kosti.

V 16. století byla tvrz součástí velišského panství Trčků. Roku 1603 prodal Jan Rudolf Trčka z Lípy Mladějov svému úředníku Hynku Koz-

lovskému z Kozlova, který předtím koupil i dvůr Pařízek. Hynek Kozlovský zde postavil novou tvrz, ta byla r. 1623 prodána Albrechtovi z Valdštejna, který ji připojil ke knížectví Frýdlantskému. R. 1629 vlastnila Mladějov Magdaléna Štosová, rozená Boryňka ze Lhoty. Roku 1678 odkoupil Mladějov a Roveň Jan z Rörich.

V prvních desetiletích 18. století náležel statek Mladějov Albrechtu Maxmiliánu Antonínovi hraběti Desfours a pak hraběti Milessino. Roku 1738 svobodná paní Anna Terezie Unwertová obnovila zdejší panské sídlo, to bylo postupně přestavěno v klasicistní zámek, byl přistavěn východní a jižní trakt a poté 1. patro.

Během prusko-rakouské války mezi Marií Terezií a Fridrichem II. (tzv. války o Bavorsko – 1778 až 1779) sídlil v roce 1778 na zámku velitel rakouského vojska budoucí císař Josef II., měl zde i svůj hlavní štáb. Roku 1792 byl Mladějov prodán rodině Pabstmannů. V první polovině 19. stol. zámek často navštěvoval ředitel pražské techniky **František Josef Gerstner.** V r. 1832 zde zemřel u svého zetě Josefa Pabstmanna (majitele panství) a je pochován na místním hřbitově. Na hřbitově při kostelní zdi nalezneme hrob rodičů Josefa Pabstmanna a jeho strýce Jana Mikuláše, rytíře von Pulpan, c. a k. dvorního rady, který zemřel roku 1816. Poslední majitel z rodu Pabstmannů, Gustav Ludwig Pabstmann byl v letech 1885 - 1907 okresním starostou v Sobotce a poslancem říšského směru.

Gerstnerův hrob u stěny kostela sv. Jiljí.

Na začátku 20. století (r. 1903) získala panství Mladějov Anna Bláhová, roz. Haklová. Zámek byl v roce 1913 přestavěn stavitelem N. Novákem do pseudobarokní podoby, v jaké byl znám celé 20. století. Celý majetek byl Anně Bláhové znárodněn počátkem roku 1949. Poté byl využíván jako zemědělské učiliště, později internát a také sloužily jeho prostory k jazykové výuce zahraničních studentů. Podle restitučního zákona byl navrácen r. 1992 vnučce původní majitelky Gabriele Hamacherové. V noci na 3. ledna 2002 zámek zcela vyhořel, zbyly z něho jen obvodové zdi. Příčina tragického požáru nebyla nikdy objasněna. Je však jisté, že následky by nebyly tak zničující, kdyby požár nevypukl v době silných mrazů, které ztěžovaly likvidaci požáru. Gabriela Hamacherová s rodinou se rozhodla zámek znovu vybudovat, a to tak, aby byl sice respektován vnější historický ráz zámku, ale aby byla nově upravena vnitřní dispozice budovy a vybavení jejího interiéru. Tato koncepce

umožnila vytvořit sice historickou, ale současně moderní a multifunkční budovu. Zámek byl dokončen v prosinci 2005. Od r. 2006 je zámek pronajímán ke komerčním účelům. Na zámku se nachází obraz „Snímání z kříže“ (autor neznámý) z přelomu 17. a 18. století, který je zapsán v seznamu kulturních památek ministerstva kultury ČR.

K dalším kulturním památkám v obci patří kostel sv. Jiljí, vystavěný v 14. století v gotickém slohu, – pravděpodobně na místě původního dřevěného kostela. Do barokní podoby byl upraven v 18. století. Za vlády rodu Pabstmannů byla vystavěna zvonice s věží. Zvonice měla původně 3 zvony, dochoval se však jen jediný s obrazem sv. Václava a Jana Nepomuckého. Za kulturní památku je též prohlášena křtitelnice a 2 sochy z postranních branek hlavního oltáře. V kostele se konají pravidelné bohoslužby a dvakrát ročně koncert sopranistky Karolíny Žmolíkové. V těsné blízkosti kostela se nacházejí další významné památkově chráněné stavby - náhrobek profesora Františka Josefa Gerstnera, ohradní zeď se vstupem a sochou sv. Linharta v pravém rohu před vstupní bránou. Socha sv. Linharta byla zrekonstruována v r. 1999 a ještě téhož roku byla vandaly poškozena. Dnes už je socha opět v původním stavu. U vstupu do kostela je umístěn nově zrekonstruovaný památník obětem padlých v 1. světové válce. Nad zámkem na začátku Pařízku se nachází socha sv. Václava, která je skryta ve stínu košatých lip (lípy byly vysázeny r. 1918).

Kostel sv. Jiljí.

Nalevo od obecního úřadu se nachází Husův sbor, který byl otevřen 21. 8. 1938, přičemž církev v obci působí od r. 1920. Nově založená církev musela nejprve konat svoje bohoslužby pod širým nebem v přírodě – např. na Dolích, v lese, na Rovni a až v roce 1922 se konala první bohoslužba ve škole.

Dlouhou tradici má v Mladějově školní vzdělání. První zprávy o škole pocházejí z roku 1740, kdy zde byla jednotřídní farní škola. Původně se vyučovalo ve starém dřevěném stavení u kostela. Později po rozšíření na dvou a trojtřídní školu se výuka realizovala na několika místech. Až teprve v roce 1877 se začalo vyučovat v budově č.p. 22, která svému účelu sloužila až do r. 2002, kdy byla pro nedostatek žáků zavřena (po 262 letech). Na zdejší škole učil v letech 1920 – 1922 plhovský rodák, básník Jože Zindr, který je pohřben na místním hřbitově. Jeho jediná básnická sbírka „Bludaři“ vyšla až po jeho smrti (r. 1930). Dalšími významnými učiteli byli Jan Hurich a řídící učitel Josef Jakubec. Josef Jakubec, ro-

Stará škola.

Před několika lety zmodernizovaná budova základní školy.

Knihovna je v Mladějově od r. 1866. V lednu 1866 uspořádal učitel Jan Hurich, rodák ze Starého Místa u Jičína, v obci vlasteneckou besedu, z jejíhož výtěžku založil knihovnu. Z výnosu 23 zlatých a 58 krejcarů se zakoupilo 68 svazečků knih vesměs povídek pro mládež. Ostatní knihy darovali movitější občané. Celkem knihovna při svém založení čítala 129 knih.

V r. 1972 začala výstavba mateřské školy a od září 1974 byl zahájen její provoz. Mateřská škola je stále otevřena a v současné době plně obsazena.

Málokterá obec se může pochlubit poštou a železnicí, které poskytovaly služby nejen pro Mladějov, ale i pro okolí a pomáhaly udržovat dák ze Zámostí byl spoluzakladatelem „Včelařského spolku Sobotka“ a propagátor moderního včelařství. V Mladějově učil v letech 1882 – 1919, poté se odstěhoval do Sobotky, kde ještě téhož roku umírá. Pohřben je v rodinném hrobě na mladějovském hřbitově.

Dnes je první patro školy využíváno pro potřeby místní knihovny a v jedné třídě se scházejí senioři. V přízemí budovy je „školní jídelna“, kde se stravují děti z mateřské školy. Pro výtečné obědy si chodí i zaměstnanci obecního úřadu, místní důchodci a někteří občané Mladějova.

Hrob učitele – básníka Joži Zindra.

obyvatelům spojení se světem. Vlaky z Mladé Boleslavi do Staré Paky projíždějí Mladějovem už od roku 1906. Historie poštovního spojení spadá dokonce do 19. století. V roce 2005 oslavila pošta už stodvacet let své práce.

Mladějov má i dlouholetou kulturní tradici. K ní patří především práce spolků, které zde vznikaly postupně na konci 19. a začátku 20. století. Je to především organizace hasičů (od r. 1888) a Tělovýchovná jednota Sokol, která pracuje s dospělými i mládeží od r. 1913, dále klub důchodců (od r. 1987). Tyto organizace se starají o využití volného času od nejmenších občánků až po nejstarší. Od r. 1994 se na sokolském hřišti konají oblíbené pivní slavnosti. Mezi každoroční kulturně společenské akce pořádané v Mladějově patří plesy, pálení čarodějnic, dětský den, Mikulášská nadílka, nohejbalové turnaje, turnaj v šipkách atd. Mimo tyto akce všechny spolky pořádají cyklistické a turistické výlety a poznávací zájezdy. Dále se spolky starají o vzhled obce - např. úklid hřbitova, čištění požární nádrže a ořez stromů a keřů v aleji k nádraží.

Mladějov byl za 1. republiky vyhledávanou rekreační oblastí s koupalištěm (dnes již pomalu zapomenuté středisko „Stavbař“) a hotely „U Vrabců“ a „U Ulrichů“. V současné době v Mladějově funguje restaurace „U dvou lip“ a „Restaurace Mladějov“ s velkým sálem, kde se konají plesy a různé zábavy.

Ulrichovo koupaliště zvané Grado.

Letovisko Mladějov v Č. ráji koupaliště, Grado Urlichova hotelu.

Pokoje pro letní hosty - prostorné jídelny - zahrada - plzeňské a malorohozecké pivo - telefon č. 3 - stanice Autoklubu - benzinová stanice - garáže - parkoviště - kolon. obchod - lesní procházky - pošta v místě - vlastní nové koupaliště.

Součástí Mladějova jsou i samoty s názvy „Kopaniny“ – chovný rybník na místě bývalého mlýnu, „Sádky“ a „Rokle“, k Lovči náleží „Viďálov“, „Hrádek“ a „Doubek“. K Mladějovu patří i chatová oblast s rybníkem „Dola“, dříve zvaná „Dolní Mlýn“. Na „Dola“ se dostaneme z Mladějovské návse po červené turistické značce kolem budovy školy. Je to místo, kde se na křižovatce lesních cest stýkají čtyři údolí. V dřívějších dobách zde stával mlýn, později pila a také Vyskočilův hostinec. Po 2. sv. válce byl na Žehrovce (říčka tudy protékají-

U hráze ve výklenku stávala socha sv. J. Nepomuckého.

cí) založen rybník a na úbočí údolí byly vybudovány rekreační chaty. U hráze ve skalním výklenku stávala socha *sv. Jana Nepomuckého*. Dnes je toto údolí součástí oblíbené cyklistické a turistické trasy Mladějov – Trosky. Poblíž v lese zvaném „V kalhotách" statečně odolává průmyslové expanzi mezi lidem populární borovice se třemi vrcholy – „Třívrchá borovice". Jedná se o nevídanou přírodní raritu, v současné době sice ještě stojí, ale je již suchá.

Mladějov sám, Bacov, Pařízek, Loveč a Střeleč leží v bezprostředním sousedství Prachovských skal, které byly již v 11. století před naším letopočtem centrem celého kraje. Na Střelči byly nalezeny nejcennější předměty pocházející z mladší doby bronzové, které jsou součástí jičínské archeologické sbírky. Jsou to 2 bronzové spony se spirálami a přívěsky v podobě stylizovaných ptačích hlaviček, které byly nalezeny za 2. světové války v lomu na k.ú. Střeleč.

STŘELEČ

Na východ od Mladějova se rozkládá vesnička Střeleč. Podle lidového vymyšleného vysvětlení svůj název získala od chrabrého fořta – „střelce". V dávných dobách v místech, kde se dnes nachází Střeleč, stávala fořtovna. Když vypukla válka s Pruskem, usídlil se v místech dnešních Hrdoňovic oddíl s pruskými vojáky. Fořt se rozhodl ostřelovat skály a zaplašil vojáky až k Libuni, začalo se mu říkat „střelec". Když později u fořtovny vyrostlo několik domů, zůstalo označení „U střelce", střelec, které se používáním změnilo na dnešní Střeleč.

Východním směrem nad myslivnou se zvedá kopec zvaný „Velká Hůra". Vrchol se nalézá 456 m nad mořem. Těsně vedle je kopeček menší „Malá Hůra". Z obou kopců se těžil čedič a drtil štěrk na opravu silnic. Ze severu na východ se táhnou pískovcové skály. Zde se dříve lámal kámen na stavby domů, dnes je tam firma na těžbu stavebního, sklářského a keramického písku. *Pod Střelečskou Hůrou stojí roubená myslivna*. Prostá myslivna zde stála již hluboko v 19. stol., avšak ustoupila modernější stavbě, která se dochovala do dnešní podoby. Za 1. republiky obýval myslivnu lesní správce Milan Kodl s rodinou. Jeho manželka Blažena Ko-

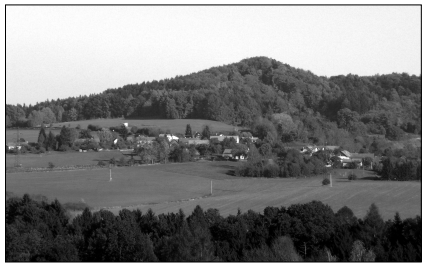

Střelečská Hůra

Roubená myslivna

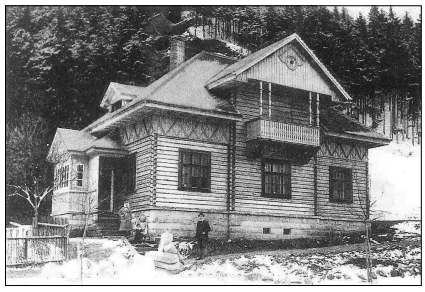

dlová (1890 – 1953) byla spisovatelka, kterou inspirovala zdejší krajina k napsání tří lyrických knih.

Uprostřed vsi stojí malý domek pro chudé – „pastouška“. Dnes je celý domek díky hasičskému sboru zrekonstruován a slouží naší obci k různým akcím. Vedle pastoušky je kaplička, byla postavena v roce 1862, nalézá se v ní socha Bolestné panny Marie. Na podstavci této sochy je napsáno „Tato socha Bolestné panny Marie byla opravena na náklady občanů obce Střelče v roce 1874“. Také od té doby tam byl zavěšen zvonek. Katolická církev se zvonkem v kapličce nesouhlasila a tak v roce 1929 byla postavena dřevěná zvonička vedle požární zbrojnice a zvonek byl zavěšen tam. Na křižovatce při příjezdu do obce stojí socha „U Jozífka“. Dle pamětníků byla socha postavena v roce 1878 na památku neštěstí, které se tu stalo. Splašilo se zde koňské spřežení a kočí Josef přišel o život.

V roce 1901 byla započata stavba železniční dráhy Sudoměř-Skalsko--Stará Paka přes pozemky obce Střeleč. V roce 1904 byla stavba dokončena. K obci náleží zastávka Hrdoňovice, která se nalézá na střelečském území.

V roce 1890 byl ve vesnici hostinec u Kvintusů a dva obchody – u Košťálů a u Šimůnků. V roce 1907 byl založen sbor dobrovolných hasičů. Od 1. 1. 1976 patří Střeleč k Mladějovu. V 1990 se na Střelči konal Sjezd rodáků a přátel. Této akce se využilo k opravě kapličky, dostala také novou střechu a pod ní, i když jen repliku, ale nový malý zvonek. Původní velký krásný zvon byl totiž odvezen za války a nikdy nebyl nahrazen, natož vrácen.

HUBOJEDY

Název obce Hubojedy je registrován od roku 1880. Na severozápad od Hubojed byla ještě osada Rokytnička (v rokytí) a na západ pak osada Zlatý Důl, které později zanikly. V některých publikacích se uvádí, že název vznikl od přezdívky pojídačů hub.

Vesnice leží v centru široké kotliny mezi Prachovskými skalami a soboteckou plošinou. Domky jsou postavené po obou stranách silnice procházející obcí. Hubojedy jsou údolní vesničkou. Součástí obce jsou i samoty – bývalý mlýn, samota Půrek a polosamota Na hrázi. Údolím protéká od Plhova potok zvaný Čírka, který se pod mlýnem vlévá do Žehrovky. Dalším menším potokem je potok Hubojedský, který teče ze Zlatého dolu a je přítokem Čírky v Hubojedech. Proto severozápadně od vsi byly původně vybudovány rybníky (např. Nový rybník). Dnes tam najdeme jen částečně dochované hráze. Další je rybník východně od vesnice – Velký hubojedský rybník, někdy uvedený jako Hrubý rybník. Nově je vybudovaný rybník za tenisovým hřištěm na soukromém pozemku.

První písemná zmínka o obci se vztahuje k roku 1372, kdy je zmiňován Janda z Hubojed. K roku 1403 je doložen Procek z Hubojed. Roku

1454 držel obec Václav předek pánů Hubojedských a Cidlinských ze Sluh. V Hubojedech je zmiňována tvrz a dvůr. Tvrz a budovy dvora zničili Švédové. Albrecht z Valdštejna zakoupil stateček Hubojedy roku 1628. Po jeho smrti roku 1634 byly Hubojedy dědičně postoupeny jezuitské koleji v Jičíně. Posledním majitelem pozemků patřících k bývalému hubojedskému dvoru byl hrabě František Schlik. Po roce 1918 byly panské pozemky republikou rozparcelovány a přešly do vlastnictví rolníků usedlých v obci. Hlavním zdrojem obživy většiny zdejších obyvatel bylo zemědělství, později řemesla, zedníci, tesaři.

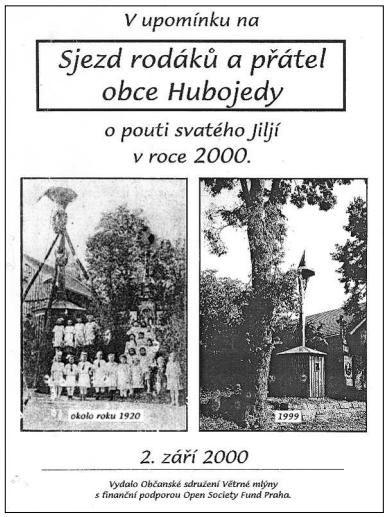

Školou patřily Hubojedy k Mladějovu. Z Hubojed se odstěhoval do Sobotky Václav Maštálka, otec Jindřicha Gustava Maštálky. J. G. Maštálka studoval na gymnáziu v Jičíně, na obchodní akademii v Praze a později byl posluchačem národohospodářství a sociální politiky na právnické fakultě v Ženevě. Byl městským tajemníkem v Sobotce. Jako třicetiletý byl zvolen za říšského poslance a roku 1901 za zemského poslance. Proslul i jako prozíravý podnikatel. Je pochován na soboteckém hřbitově. Hubojedy byly samostatná obec do voleb v roce 1964, od roku 1965 jsou součástí obce Mladějov.

Památky v Hubojedech: Na začátku obce před č.p. 27 je litinový krucifix na pískovcovém soklu. Jedná se o památku z 1. čtvrtiny 20. století. Na návsi před č.p. 11 je pískovcový kříž, kde z ústředního vysokého podstavce na čelní stěně vystupuje reliéf Svaté Trojice Boží. Socha je dílem vojického kameníka z roku 1887. Vedle stojí obnovená zvonička postavená na původních základech v r. 1999 dle dochovaných fotografií. Původní byla postavena v roce 1876. O kulturní život v obci se stará i řada chalupářů, mezi nimi loutkáři Renata a Martin Lhotákovi a redaktor Václav Žmolík. Chalupu tu měl i herec Oto Lackovič.

ROVEŇ

Roveň je starodávnou vsí. Zdejší krajina byla osídlena již v nejstarších dobách. Svědčí o tom četné vykopávky, které obohatily sbírky muzeí – jako například zbytky po starých zbraních, kovových předmětech a různého drobného materiálu. Roku 1942 kdosi nalezl přímo v Rovni dvě kamenné sekery. Jejich stáří je 7000 – 4000 let. V roce 2004 bylo nalezeno pár zlomků keramiky ze 14. století.

Roveňská tvrz byla postavena zcela jistě před rokem 1406 na strategickém místě nad dnešní vsí s mimořádným rozhledem do kraje. Poz-

Nebákovský mlýn.

ději byla tvrz nahrazena hospodářským dvorem. Pod dnešním hospodářským statkem zůstaly zbytky panského sídla.

První zmínka o vsi Roveň pochází z roku 1406, v té době byl majitelem Zdeněk z Rovně, další majitelé se často střídali. Ves byla spojována s vlastnictvím nedalekého sousedního Nebákova. Roku 1538 prodal Bušek Hubojedský ze Sluh Lorencovi Šmolcovi ze Šmolců dvůr, ves Roveň a pustý zámek Nebákovský s mlýnem Nebákov. Po roce 1569 se Roveň dostala do majetku Smiřických – Elišky Smiřické z Valdštejna na Skalách, její dcera Anna Kateřina Šliková ze Smiřic prodala roku 1609 tvrz, dvůr a ves Roveň, vsi Malechovice a Bacovy a dvůr kmecí Na třech zubích Jindřichovi Matyášovi

Dobový záběr na kdysi zcela dřevěný střed obce Roveň. Pohlednici z 20. let 20. století vydala fa Jos. Těšínský z Rovně.

hraběti z Thurnu. Roku 1623 se majetek dostal konfiskací do rukou Albrechta z Valdštejna a byl připojen k Frýdlantskému vévodství. Po jeho zavraždění se na Rovni střídali různí majitelé. Roku 1668 Petr František z Nymissu odkázal majetek své manželce Evě Anně Nymissové z Gryslu a jelikož zdědila i statek Mladějov, spojila se Roveň se statkem

mladějovským. V té době stál již na Mladějově zámek, který byl centrem celého panství a tím tvrz na Rovni ztratila na významu. Postupně chátrala a pustla a na jejím místě vyrostl panský dvůr. Roku 1744 koupil Roveň hrabě Kazimír Netolický (vlastnil Kostecké panství), dále ji vlastnil šlechtic Václav August z Havle, který roku 1771 přikoupil ke statku okolí Nebákova, bez mlýna. V letech 1747 – 1792 byla Roveň součástí Kosteckého panství. Roku 1792 koupil Mladějov Gustav Pabstmann.

Později se obec stala obcí zemědělskou, kde největším hospodářstvím býval dvůr. Všechny obytné domky občanů byly dřevěné – roubené, většinou z doškovými střechami, které stářím a touhou po lepším bydlení pomalu zmizely. Některé se však dochovaly dodnes.

Téměř každá obec v okolí má svého patrona - pískovou sochu na rozcestích pod košatými stromy a někdy i přímo v polích. Na Rovni to byla socha „Matičky“ na podstavci s reliéfem svatého Isidora. Pochází z roku 1741. V roce 1948 byly u „Matičky“ vysázeny 2 lípy na počest výročí zrušení roboty. Stromy daroval roveňský rodák Dr. Ing. František Landovský. Tyto sochy byly však ponechány svému osudu a mnohdy i zlovůli lidí, kteří ztratili jakoukoliv úctu ke kultuře. A tak se stalo, že roku 2004 byla odcizena i naše socha „Matičky“. Obec Mladějov nechala zhotovit repliku sochy a v r. 2011 byla vrácena na podstavec.

V obci se nachází *vzácný památný tis,* který je nejstarším tisem na Sobotecku a je v záznamu Památkového úřadu. V roce 1805 byl přesazen z rokle na Hrubé Skále na Roveň k chalupě č. 29, která byla majetkem rodu Najmanů.

V blízkosti se nachází požární zbrojnice z roku 1936, která dříve sloužila jako dřevěné hasičské skladiště postavené v roce 1904. Byl na ni přemístěn i zvon ze zvoničky. V písemných dokladech se uvádí, že hasičský sbor na Rovni byl založen r. 1903. V roce 1904 proběhla slavnost, při níž došlo ke svěcení stříkačky, která je i v dnešní době ještě stále

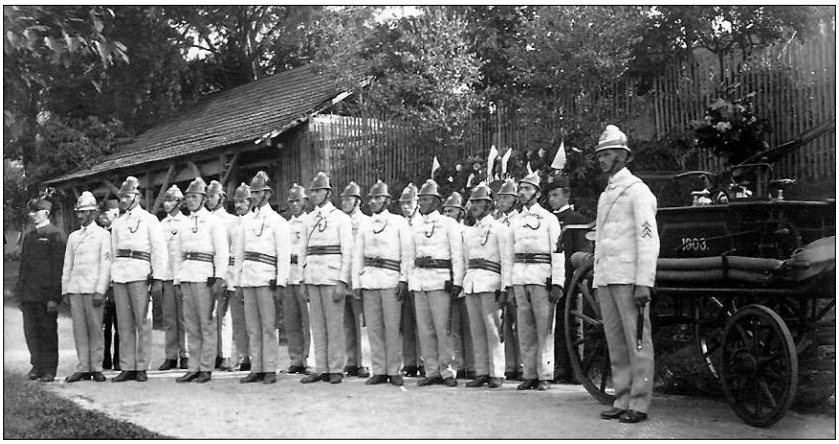

Roveň – svěcení stříkačky.

Na snímku jeden z nejvýznamnějších znalců zdejší kultury, sám její aktivní spolutvůrce – učitel Josef SEVERA. V tomto případě obklopen místními ochotníky, kteří ho milovali.

funkční a vzorně reprezentuje Roveň na různých soutěžích. Sbor dobrovolných hasičů pořádá i různé poznávací a lyžařské zájezdy, plesy, sběr železa, úklidové akce u školy i ve škole, mikulášskou nadílku. Zasahují samozřejmě i při hašení požárů.

Ve středu obce se nachází hostinec, který pochází asi z roku 1890. Až v roce 2007 koupil hospodu Ing. Karel Novák a provedl její kompletní rekonstrukci. Nyní je prostředí příjemnější - stěny jsou ozdobeny historickými fotografiemi a konají se zde páteční hraní trempské skupiny „Nudleboys“. Vedle hospody se nachází bývalý obchod Jednoty, který byl postaven svépomocí občanů v roce 1967. Zájem o nakupování v něm upadal a obchod skončil v roce 2006.

U rybníka na Rovni stával starý mlýn, který fungoval před cca 200 lety. Vystřídalo se zde několik majitelů a za majitele Jandy po roce 1941 mlýn přestal sloužit původnímu účelu. Po dlouhou dobu nebyl obýván ani udržován. Dnes je novými majiteli po rozsáhlé rekonstrukci využíván jako rekreační objekt.

Roku 1882 zde byla postavena obecní škola. Avšak roku 1974 byla škola uzavřena pro nedostatek žáků. Nyní slouží k různým kulturním akcím. Učil zde v letech 1889 – 1891 spisovatel Čeněk Kalandra (1848 – 1928). **Významnou osobností byl Josef Severa.** Byl to učitel a hudebník, který zde působil a učil v letech 1923 – 1929. Vedl zde ochotnické divadlo Tyl. O prázdninách 1925 – 1927 uskutečňoval archeologické vykopávky hrádku Nebákova, které úrovní předstihly svoji dobu. Výsledky obšírně publikoval a své nálezy pečlivě popisoval a doplňoval je fotografiemi. Věnoval je do muzea na Humprechtě.

Zkoumání nebyla podrobena jen vlastní tvrz, pozornost byla věnována i bližšímu okolí – údolí roveňské neboli „Žlábky, Ve žlábcích“, soutěska „sobotecká“, údolí Žehrovky atd. „Na starých sklepích“ – s určitou pravděpodobností lze tuto sídelní aktivitu spojovat se zaniklou osadou Tři zuby, která je připomínána k roku 1569 v souvislosti s prodejem zdejšího panství. *„Zikmund ze Šmolců prodal svůj díl statku Kryštofovi ze Šmolců, stráně nad Nebákovem, stráně za Kouty a též se sedlákem v Malechovicích a druhý Na třech zubích s kusem lesa, jenž slove Hrádek“*. Následující zmínka z roku 1609 hovoří již jen o lese. K tvrzi náležel patrně i mlýn s rybníkem v údolí, který byl vystavěn asi v 15. století. Výpověď historických pramenů je poměrně strohá. První zmínka je z roku 1454 v souvislosti s Machnou z Nebákova, paní na Obrubcích a manželkou Diviše z Nové Vsi. Machna je jediná historicky známá majitelka tvrze. Roku 1538 prodal Bušek Hubojedský ze Sluh Lorencovi ze Šmolců dvůr, ves Roveň a pustý zámek zvaný Nebákovský s mlýnem Nebákov. O způsobu zániku tvrze hovoří mnohacentimetrové vrstvy spáleniště zjištěné výzkumem.

Pokud budete chtít navštívit náš pěkný kout Českého ráje, můžete se vydat *Naučnou stezkou* z Borku pod Troskami, která je značena i přes Roveň a končí v Malechovicích.

Můžete se také zúčastnit již čtvrtého „Setkání s kronikou“, které se bude konat ke 130. výročí založení školy na Rovni. Setkání se uskuteční v letních měsících 2012. Přiblíží návštěvníkům dobu minulou na Rovni a fotografie připomenou pamětníkům školní léta strávená v místní škole. Pozornost bude také věnována osobnostem a jejich dílům spjatých s Českým rájem. Budou vystaveny fotografie z oslavy pořádané ke 110 letům založení Sboru dobrovolných hasičů na Rovni.

Obec Mladějov a všechny její části jsou přímo protkané hustou sítí značených turistických a cyklistických stezek, o něž se také vydatně zasloužil zdejší rodák, učitel Míla Kopal, později občan turnovský, který patřil mezi nejzasloužilejší zakladatele Sdružení měst a obcí Český ráj v r. 1992.

Osada Pařízek nabízí úchvatný pohled na Trosky, Kozákov, Krkonoše, Ještěd, Vyskeř a Střelečskou hůru a můžeme odsud procházkou pokračovat až na „Dola“. Přes Střeleč vede turistická a cyklistická trasa do Prachovských skal a k Jinolickým rybníkům. Z Lovče se dostaneme ke zřícenině hradu Pařez.

Mladějov a všechny přilehlé vesničky jsou vyhledávanou lokalitou pro svůj půvab, bohatou historii a krásné okolí. Často bývají výchozím bodem do různých koutů Českého ráje.

Srdečně vás zveme a těšíme se na hojnou návštěvu i z řad čtenářů sborníku Od Ještěda k Troskám!

Na podkladě textů kronikářek Rovně, Hubojed a Střelče připravila kronikářka Mladějova **Jana MATYÁŠOVÁ** za pomoci prom. historika **Karola BÍLKA.**